

Het Kosterluik

Heemkundevereniging Sprang-Capelle

Redactieadres: Wendelnesseweg 124, 5161 ZC Sprang-Capelle, tel. 0416-312210

Website www.heemkundesprangcapelle.nl – Email info@heemkundesprangcapelle.nl

Redactieleden: Piet van Ferneij, Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser, Netty Waarts

Jaargang
2013

no. 1
april

Van de redactie

Soms gaat het verschijnen van een nieuw ‘Kosterluik’ wat traag, maar de lente kan er ook wat van. Ik schrijf dit half april en mijn dikke winterjas kan nog niet opgeborgen worden. Maar er vinden wel andere hartverwarmende activiteiten in onze vereniging plaats.

Wat een prachtige lezing hadden we toen het ging over ‘Sprang-Capelle: uit de kunst!’. Iedereen die die avond aanwezig was, zal dat beamen. Natuurlijk kwam dat door het enthousiasme en betrokkenheid van Toon Gouda. Hij heeft ons overtuigd dat Sprang-Capelle een groot kunstenaar heeft voortgebracht in de persoon van Hendrik Chabot.

De volgende activiteit van onze vereniging is een excursie dicht bij huis. Of beter gezegd, het zijn twee excursies. Hieronder kunt u lezen waar de excursie naar toe gaat. **Denk er aan dat u op tijd inschrijft voor die excursie, want er kunnen maar maximaal 50 deelnemers mee.** Hieronder staat precies hoe de inschrijving geregeld is. Ik weet zeker dat het een prachtige middag wordt.

Verder kunt u lezen hoe actief individuele leden zijn om van onze vereniging een mooie heemkundige vereniging te houden en te maken.

Ik roep u op om regelmatig eens naar onze website te kijken. Want die verandert iedere keer weer en blijft zodoende actueel. Sommige bezoekers laten een berichtje achter dat wij een mooie website hebben. Maar wat vinden onze leden er eigenlijk van? Reageer vrijmoedig naar de redactie van ‘Het Kosterluik’. Joep Huijbregts, onze webmaster, en Netty Waarts besteden veel tijd aan de website. Want zoals met zoveel zaken, niets gaat vanzelf.

Veel leesplezier met het eerste ‘Het Kosterluik’ in 2013.

Rien Visser

Kleine excursie op 25 mei naar de oude tractoren en hooiberg bij Dick Mandemakers en het fietsmuseum van Mari Nieuwenhuizen

Deze keer houden we de kleine excursie dicht bij huis.

Hoe vaak reed u niet langs **Heistraat 129**? En hoe vaak vroeg u zich af ‘fietsmuseum...’?

Kom **zaterdag 25 mei** kijken naar de verzameling van een fietsenmaker in hart en nieren: Mari Nieuwenhuizen. Bijna de totale ontwikkeling van de fiets staat er uitgestald. Ja, wij zijn mensen van e-bikes en fietscomputers en lampen die zelf bijhouden wanneer het licht of donker is. Maar bij Mari ziet u bijvoorbeeld de hele ontwikkeling van de fietslamp. Wie kent nog de carbidlamp?

Heeft u ooit van rijwielbelasting gehoord? In de dertiger jaren van de vorige eeuw werd die belasting ingevoerd. Op elke fiets moest een plaatje aanwezig zijn ten teken dat de belasting betaald was? Maar in sommige van die plaatjes zit een gat. Wat zou dat betekenen?

Mari en zijn vrouw zijn echte verzamelaars van nostalgische spulletjes. Wat te denken van de verzameling koektrommeltjes?

Ik kan allemaal wel dingetjes op blijven noemen. Het beste is dat u zelf komt kijken. Het is echt een aardigheid!

U bent waarschijnlijk al vaak genoeg langs **Rechtvaart 23** in Kaatsheuvel gereden. Maar op **zaterdag 25 mei** krijgt u de gelegenheid om een uurtje op ‘den dam’ bij Dick Mandemakers rond te kijken. Of beter gezegd: Dick zal u rondleiden

langs zijn hooiberg en hij zal u zijn oude tractoren laten zien. En bij de hooiberg en tractoren horen natuurlijk verhalen. De hooiberg is ingericht met allerlei spulletjes die u terug in de tijd brengen. Prachtig zien de oude trekkers er uit. Je zou er bijna aan twifelen dat ze zo oud zijn. Goed onderhouden, goed in de verf en het werkt allemaal nog ook. Even een trekker starten dat gaat niet lukken, daar heb je bijvoorbeeld de gasfles bij nodig. Dick pakt breed uit want er staan nog meer oude landbouwwerktuigen op het erf. Het is echt de moeite waard om een kijkje te komen nemen.

U kunt niet zomaar naar die adressen toe rijden, dan wordt het een chaos.

U wordt vriendelijk verzocht om u aan te melden door € 2,00 over te maken naar de Rabobankrekening van de heemkundevereniging 33.42.48.000 onder vermelding van 'kleine excursie'. Graag voor 15 mei 2013.

De deelnemers worden dan in twee groepen van maximaal 25 personen verdeeld. De ene groep start om 14.00 uur bij Dick Mandemakers; de andere groep start om 14.00 uur bij Mari Nieuwenhuizen. Om 15.00 uur krijgen beide groepen een half uurtje de gelegenheid om te wisselen. Na aanmelding krijgt u nog van ons bericht waar u start.

Rien Visser

In gesprek met Jan Korpershoek

Vanaf 2006 woon je nu al weer in de Heistraat en eigenlijk niet lang daarna ben je lid geworden van onze vereniging. Om hier nu aan mij jouw volledige CV te gaan vertellen, dat hoeft nou ook weer niet, maar toch, het lijkt me voor onze leden best wel aardig wat meer van je te weten. Ook al, omdat je in Bruggeske 2011 nr. 2 een interessant artikel hebt geplaatst.

Prima, dat zal ik doen. Eigenlijk ben ik na mijn technische opleiding altijd als bouwkundig adviseur werkzaam geweest. Eerst op een architectenbureau en later als zelfstandig ondernemer. Ik ben gespecialiseerd in het ontwerpen en uitvoeren van bouwplannen en de afhandeling daarvan t.b.v. de bouwvergunningen. Mijn werkterrein lag voornamelijk in het Westland en in de Waterweg regio. Achter dat werk heb ik vorig jaar een punt gezet. De langste tijd hebben we op Rozenburg gewoond. Nu dus al weer ruim zes jaar wonen we in Sprang-Capelle. Onze dochter woont met haar gezin in Kaatsheuvel. We voelen ons hier helemaal thuis en heus, we willen hier wel oud worden.

In Bruggeske 2011-2 kwam ik dus jouw uitgebreide en interessante artikel tegen. **Een zoektocht naar de locatie Dorpgehuht 88 in Capelle.** Ik mag toch wel aannemen dat je die zoektocht zonder Tom Tom uitvoerde..... maar vertel eens, hoe kwam je op de gedachte dat onderzoek te starten en hoe ben je te werk gegaan.

Daar wil ik wel wat over vertellen. Gelukkig is er de Nederlandse database Reliwiki.nl waarvan ik, met nog zo'n 950 anderen gebruik maak en, ik publiceer daar ook in. Met name religieuze, kerkelijke gebouwen worden in deze site besproken, liever gezegd beschreven. In die site ontdekte ik, dat er in ons dorp en wel in Capelle ooit een synagoge geweest moet zijn. En als je dan 'op pad' gaat en op onderzoek uitgaat blijken er toch nog een aantal Capellenaren te zijn, o.a. mijn buurman Teun van de Galiën, waar de synagoge in 'de herinnering' nog voort leeft. Hij en nog enkele andere leden van onze heemkundevereniging hebben me zelfs de plek aangewezen waar het huis gestaan moet hebben waarin die huissjoel zou zijn ondergebracht. In de eerste helft van de 19^e eeuw, van 1815 tot 1866, moet de synagoge er gestaan hebben en wel op de plek waar nu de parkeerplaats van de Hervormde Kerk is, naast Hoofdstraat 20. Daar tegenover, op nummer 19 staat nog steeds Dorps School Huys 1770 op de voorgevel. Lees mijn hele artikel in Bruggeske of in de website van onze vereniging er nog maar eens op na.

Heb ik het goed, dat je bij je onderzoekswerk het liefst alleen werkt?

Nou, dat is niet helemaal waar. Wel vaak natuurlijk, omdat ik veel in archieven snuffel en uiteraard veel sites bekijk. Maar voor 'Bedrijvigheid in Sprang-Capelle - De Twintigste Eeuw Deel 3: Sprang' heb ik al wel samengewerkt, met Dik van Caem. Daar er voor de aanleg van de N261 op het Oosteind heel wat gesloopt moest worden, zijn wij er na onderzoek in geslaagd om het oude Oosteind van vòòr die grote sloop weer in beeld te brengen. En gelukkig, we weten nu ook weer wie er toen woonden. Oh ja, al een tijdje ben ik op zoek naar het geboortehuis of het woonhuis in Sprang van Hendrik Chabot die bekende schilder. Dat huis zal wel afgebroken zijn. En dan nog dit. Het is nog niet helemaal uitgewerkt, maar ik wil het je toch alvast wel vertellen. Ad Wagemakers en ik zijn van plan oude, unieke en ook interessante objecten in ons dorp op te sporen, ze dan te fotograferen en er over te schrijven. Dit voor publicatie op onze website.

En dan Jan je stamboomonderzoek. Ik mag toch wel aannemen, dat je de familie Korpershoek al wel in kaart hebt gebracht en dat je uiteraard ook heel wat van je familieleden te weten bent gekomen. Ik hoor nog wel eens, dat juist bijzondere voorvallen, onverwachte en ook nog wel eens heel pikante, een genealogie zo interessant maakt.

Uiteraard. Zo maar een greep. Het was best wel verrassend te ontdekken dat zo tussen 1750 en 1850 vier generaties Korpershoek watermolenaars waren. Natuurlijk was dat ook weer niet zo verwonderlijk, omdat de meeste van mijn familieleden, en nu nog steeds, in 'het polderland' zijn terug te vinden. En, daar ik een eigen Korpershoek-site heb word ik nog wel eens gevraagd een pas geborene in de familiestamboom op te nemen. En ook wel aardig is, dat er me nog wel eens een Korpershoek mailt met de vraag: "Zijn wij familie?"

Nu ik zo hoor waar je allemaal mee bezig bent, krijg ik bijna het gevoel dat je tijd te kort komt. Als je het goed vindt maak ik voor onze leden die je nog niet kennen een foto voor in Het Kustersluik.

Jan bedankt, het was een interessant gesprek. We zullen elkaar nog wel eens tegenkomen.

Piet van Ferneij

Lezing op 21 januari 2013 over 'Het Wilhelmus, ons volkslied' door Akki en Cees Visser

Het Wilhelmus

Ondanks de winterse omstandigheden wist een aardig aantal leden de weg naar Zidewinde te vinden. Ook Cees en Akki Visser waren zonder problemen op tijd aanwezig. Ze waren uitgenodigd om iets te komen vertellen over het Wilhelmus. In woord en beeld hebben ze ons wegwijs gemaakt in de geschiedenis van ons volkslied.

Ontstaan

Het Wilhelmus is ongeveer 450 jaar geleden geschreven als een soort baken, het begin markerend van de strijd om vrije en onafhankelijke Nederlanden. Centraal staat de figuur van Willem van Oranje, de ideale leider met vele kwaliteiten: loyaliteit, moed, offervaardigheid, mededogen, vertrouwen, respect en geloof. Het is een uniek volkslied dat op feestdagen als Koninginnedag en 4 en 5 mei, maar ook bij sportevenementen een grote rol speelt.

Voor velen waarschijnlijk onbekend, maar het is pas sinds 1932 ons officiële volkslied. Toen is de keuze gemaakt voor het Wilhelmus dat gezongen werd naast andere volksliederen, zoals 'Wien Neêrlands bloed door d'aadren vloeit', 'Hollands vlag, je bent mijn glorie' en 'Waar de blanke top der duinen'.

De beginmelodie is gebaseerd op een trompetsignaal dat geblazen werd bij de verovering van Chartres (ten zuiden van Parijs). Dit groeide uit tot een spotlied op de Hugenoten, die het meebrachten naar de Nederlanden. Daar heeft Valerius het in 1626 op muziek gezet.

Inhoud van de coupletten

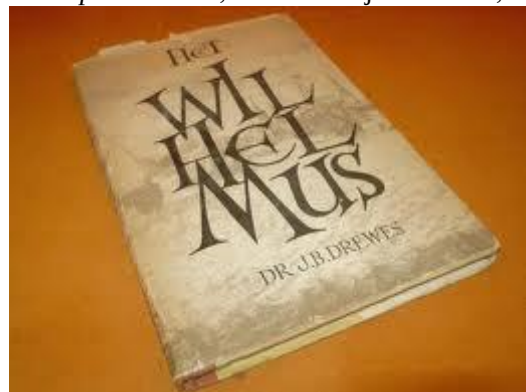
1^e couplet. Is een soort visitekaartje. Viermaal komt het woord 'ick' voor: Willem stelt zich als het ware voor aan het volk. 'Van Duytschen bloet' heeft niets met het huidige Duitsland te maken. Het woordje 'duytsch' of 'diets' betekent in de taal van die tijd: van het volk. Willem geeft dus aan dat hij één met het volk is. Respect betoont hij voor Philips II, de 'Coninck van Hispaengiën'.

2e couplet. Willem geeft aan dat hij beroofd is van land en volk, maar vertrouwt erop dat hij op zijn post zal terugkeren.

3e couplet. Hoewel de onderdanen lijden, God zal ze niet verlaten. Het volk moet dapper blijven en tot God bidden.

4^e couplet. Willem en zijn familie hebben hun bezittingen niet gespaard. Zelfs hun leven hebben ze gegeven (graaf Adolf).

5^e couplet. Willem, van keizerlijke afkomst, heeft als een held zijn leven gewaagd.

6^e couplet. Voor Willem is God een betrouwbaar schild.

7^e couplet. Willem vraagt om Gods bescherming, bang als hij is voor een aanslag.

8^e couplet. Hij vergelijkt zijn situatie met die van David die in een strijd was gewikkeld met Saul. Willem spreekt hier de hoop uit dat hij verlost wordt van de tiran.

9^e couplet. Hij verlangt naar het goede en hoopt te sterven als een held.

10^e couplet. Willem is verdrietig omdat er armoede heerst in het land, veroorzaakt door de Spaanse overheersing.

11^e couplet. Hier schetst hij een triomfantelijk beeld van de slag bij Maastricht, maar hertog Alva wist door zijn tactiek van steeds terugtrekken te bereiken, dat de soldaten van Willem gingen muiten.

12^e couplet. Hierin geeft Willem te kennen dat het Gods tijd nog niet is geweest om die slag te winnen.

13^e couplet. Hij is standvastig gebleven en heeft de Heer gebeden om uitredding.

14^e couplet. Willem neemt afscheid (oorlof) van zijn volk. Hij gebruikt daarbij het beeld van de herder en de schapen uit de Psalmen.

15^e couplet. Willem deelt mee dat hij de koning nooit veracht heeft. Maar als het op gerechtigheid aankomt, zal hij God meer gehoorzamen dan de koning.

Structuur

Het Wilhelmus is een zogenaamd acrostichon, een naamdicht. De eerste letter van ieder couplet vormt achter elkaar gelezen een naam. In dit geval is dat WILLEM VAN NASSOV. (De laatste letter is een 'v', maar vroeger kon men die ook als een 'u' lezen.) Inhoudelijk worden de coupletten 1 tot en met 7 gespiegeld met de coupletten 9 tot en met 15, en dan zodanig dat de reeks is: couplet 1 spiegelt met couplet 15, couplet 2 met 14 enz. Couplet 8, dat over blijft, heeft de spiegeling in zichzelf: David/Saul staan tegenover Willem/Philips.

Dichter

Het blijft onduidelijk wie de dichter van het Wilhelmus is. Sommigen noemen Coornhert, anderen Marnix van Sint-Aldegonde, vriend en dienaar van Willem van Oranje. Bovendien calvinist, letterkundige en een excellent dichter. Bewijzen voor zijn auteurschap zijn echter niet sluitend. Het is overigens niet verwonderlijk dat de auteur anoniem wilde blijven, want het was levensgevaarlijk om liederen te maken met een inhoud zoals die van het Wilhelmus.

Cees Visser maakte ons ook deelgenoot van het leven van Karel V, Philips II en van Willem van Oranje. Het zijn de bekende verhalen die we uit de vaderlandse geschiedenis nog kennen, zoals de beeldenstorm, de watergeuzen, de hagenpreken en het schrikbewind van hertog Alva. Het voert te ver om daar in dit verslagje verder op in te gaan.

Het was een boeiende avond die wat mij betreft besloten had kunnen worden met het zingen van de twee bekende coupletten van ons volkslied.

Piet van Eersel

Bezienswaardig, een nieuw onderdeel van de website

Sinds kort heeft onze website weer een mooie uitbreiding. Kijk op de site onder 'prikbord' en u komt het kopje 'bezienswaardig' tegen. Ik geef hieronder de inleidende tekst weer.

'Je loopt door ons dorp, je woont er al lang, wat merk je dan nog op aan monumenten of onderdelen daar van. Wat is nog een bezienswaardigheid voor jou?

Dit onderdeel van de website van de heemkundevereniging helpt je om oog te hebben voor wat bezienswaardig is in ons dorp. En dat op een breed terrein van industrieel erfgoed tot landschappelijke elementen en van merkwaardigheden tot 'verborgen parels'.

Kijk verder en zie allerlei objecten uit het verleden en heden die als bezienswaardig aangemerkt kunnen worden.

De objecten zijn per woonkernen gerangschikt.

De heemkundevereniging nodigt je uit om eens een paar pagina's te bekijken.

Voortaan wandel of fiets je anders door het dorp.

Jan Korpershoek en Ad Wagemakers zijn de herontdekkers van al wat bezienswaardig is. Zij leggen het vast en geven een korte omschrijving.'

Echt de moeite waard om dit gedeelte van onze site te bezoeken. Hierboven staat een voorbeeld afgedrukt. Wist u dat die gedenksteen daar ingemetseld was en waarom?

Met dank aan Jan Korpershoek en Ad Wagemakers; ik hoop dat er nog veel bezienswaardigs komt.

Rien Visser

Presentatie op 18 maart 2013 over 'Sprang-Capelle: uit de kunst!' door Toon Gouda

Wat een enthousiasme straalde Toon Gouda uit toen hij over onze Sprang-Capelse kunstenaars sprak.

120 mensen verlieten aan het eind van de avond de Beatrixzaal met een goed gevoel. We waren allemaal trots op Koos Both, Hendrik Chabot en Gerard Gerrits.

"Kennen jullie Han Hollander", vroeg Toon? Iedereen moest wel diep in zijn geheugen graven, maar met enige hulp ontstond het beeld van een bekende voetbalverslaggever van voor de Tweede Wereldoorlog. Wat Theo Koomen was voor het wielrennen was Han voor het voetballen.

Han wordt in het Olympisch Stadion in Amsterdam geëerd met een plaquette, gemaakt door de in Capelle geboren Koos Both.

'Den baard' kenden de mensen in de zaal wel. Gerard Gerrits kon je regelmatig in ons dorp tegenkomen. Getypeerd door een grote witte baard en ruim uitgevallen Franse baret. Hij kwam er vooruit dat hij de kunstenaar van het kasteeltje Zuidewijn was. Dagelijks kunnen we nog van zijn kunstwerken genieten: de gebrandschilderde ramen in het gemeentehuis van Sprang-Capelle en het grafmonument van Jan de Rooij op de begraafplaats aan de Tilburgseweg. Zijn aquarellen gaven de sfeer goed weer van het interieur van de boerderijen tegenover het kasteeltje. Maar wie zorgt er voor de aquarellen die in het kasteeltje hangen? Toon maakt zich zorgen!

Voor de pauze besteedde Toon ruim aandacht aan Hendrik Chabot. Nu weten we hoe het er aan toeging in het gezin van de jonge Hendrik. De meester adviseerde om Hendrik geen schoenmaker te laten worden, zoals zijn vader. Geen schoenmaker worden, werd als hoogmoedig uitgelegd. Dat had ernstige gevolgen, vader werd ontslagen. Dan zelf maar schoenen maken. Moeder ging op pad om die schoenen aan de man te brengen. Tegenwerking van de schoenfabrikanten alom. Dan maar verhuisd naar Rotterdam om daar het schoenmakersvak verder uit te oefenen. Hendrik deed zijn kennis over verf op bij een restaurateur. Samen met zijn broer Wim had hij een atelier in de Wijnstraat. Overdag werken voor brood op de plank en 's avonds schilderen.

In Sprang-Capelle zijn ooit ook schilderijen of reproducties van Hendrik tentoongesteld. De familie van Hendrik kwam allemaal kijken. En het commentaar bleef natuurlijk niet uit. Hendrik was een expressionist. Hij probeerde het gevoel achter de werkelijkheid weer te geven. Vandaar de opmerking: *"Geef mij maar onze eigen koeien, dan die van Hendrik met d'r vierkante koppen"*. Terwijl echte koeien toch ook echt bonkig over kunnen komen.

Toon kwam woorden te kort om het verblijf in Zeeland te beschrijven. Hendrik wist de kracht van de zee en de wolken en wind in zijn schilderijen te vangen. Toon liet de schilderijen van Chabot voor ons bruisen, kolken en leven.

Het gevoel achter zo'n schilderij van Hendrik kon je heel goed meevoelen bij 'Brand van Rotterdam' uit 1940. Hadden wij zelf ook niet allemaal het vuur en ontploffingen in Enschede gezien? Vanuit zijn huisje aan de Rotte zag hij Rotterdam branden na het bombardement. Het stille dorp met die dreigende, vernietigende verte. *"Schitterend weergegeven in dit schilderij!"* Toon kwam niet uit vertelt.

"Mensen, allemaal gaan kijken in het Chabot museum in Rotterdam naar jullie eigen, grote kunstenaar", moedigde Toon Gouda de aanwezigen nog aan.

Rien Visser

Digitale 'Bruggeskes'

Komt u wel eens in 'Ons Huis'? Dat is het heemkunde 'clubhuis' aan de Schoolstraat in Capelle. Op elke donderdagmiddag bruist het daar van activiteiten. De zolder van het gebouw ligt stampvol met alle mogelijke voorwerpen met een nostalgisch verleden. Zo vol dat we eigenlijk gebrek aan ruimte hebben. Kees Drost onderhoudt al die voorwerpen en weet als enige wat daar precies ligt.

Er is ook een kluis waarin alle 'Bruggeskes' die ooit overgebleven zijn, bewaard worden. Soms komt er iemand weleens zo'n 'Bruggeske' lenen. Het bestuur weet eigenlijk ook wel dat al die tijdschriften die daar staan niet zo erg toegankelijk zijn. Want al die verhalen zijn ten slotte geschreven om gelezen te worden. De kennis die in die 'Bruggeskes' staat, mag zelfs gebruikt worden als de bron maar genoemd wordt of als de redactie toestemming geeft.

Om de toegankelijkheid te bevorderen worden nu alle 'Bruggeskes' gedigitaliseerd en worden op onze website geplaatst. Dat is een gigantisch karwei, want de eerste 'Bruggeskes' zijn met de typemachine gemaakt.

Hans van den Burg heeft aangeboden om alle 'Bruggeskes' te scannen of over te typen via de computer. Daarna worden ze op de website geplaatst. De 'Bruggeskes' zijn dan doorzoekbaar op trefwoorden en voor veel mensen toegankelijk. Daarmee beantwoorden ze ook beter aan hun doel. In het begin typte hij alles over, maar dat was monnikenwerk. Nu scant hij alle artikelen met het programma OCR en leest zijn vrouw Ineke alles nog eens na. Hans heeft uitgerekend dat hij 213 artikelen moet scannen, 77 zijn er klaar en 40 staan er al op onze website. Hij heeft ondertussen 1.010.000.000 karakters (letters) verwerkt.

Hans en Ineke, geweldig bedankt voor al het werk wat al gedaan is. De nummers uit 1987, 1988, 1989, 1990 en 1991 zijn al klaar. En nog even volhouden.

Kijk eens op onze website naar een artikel uit bijvoorbeeld 1988. Ze blijven lezenswaardig.

Rien Visser

Koningsboom in Sprang-Capelle

Wat een verandering staat er op de rol in ons koningshuis. Op 30 april hebben we ineens een koning en een nieuwe koningin. Heel goed dat er door gemeenten aan de troonswisseling aandacht besteed wordt. Dat kan door het organiseren van feesten. Maar er kan ook iets wat blijvend is geregeld worden.

De gemeente Waalwijk heeft gedacht aan een koningslinde. Het kan ook een kroningslinde genoemd worden. Dat is niet van belang. Het gaat om een linde die de troonswisseling markeert en dat voor een langere tijd.

In elke kern wordt een koningslinde geplant. In Waalwijk en Waspik in een park. Maar waar moest de linde in Sprang-Capelle komen? Op het Raadhuisplein, midden in het dorp. Maar het plein gaat binnen niet al te lange tijd op de schop. Uiteindelijk werd de boom voor het Koetshuis in het Landgoed Driessen geplaatst. Maar dat vond bij de inwoners van Sprang-Capelle niet veel bijval. Want dat zat nog goed in het geheugen van die inwoners: Landgoed Driessen is en blijft Waalwijk.

Op de algemene ledenvergadering van onze vereniging werd er door een van de leden een vraag gesteld over deze boom. Is er geen plek voor zo'n boom in Sprang-Capelle zelf?

De voorzitter heeft contact opgenomen over deze kwestie met de verantwoordelijke wethouder, de heer Van Groos.

Buitengewoon vlot was de medewerking om een andere plaats te zoeken waar de koningslinde zich echt een Sprang-Capelse linde zou voelen. We kwamen bij het Vrijhoeveplein uit. Niet helemaal centraal in het dorp maar het scheelt niet veel. In het plantsoen moest nog wel even een jonge beuk verzet worden. De koningslinde heeft nu een centrale plaats midden in het plantsoen en kan uitgroeien tot een mooie solitaire boom die alle ruimte heeft.

Ook werden alle bewoners rond het Vrijhoeveplein geïnformeerd over de komende werkzaamheden. Om 10.00 uur op maandag 25 maart 2013 stond de koningslinde er.

Wethouder Van Groos krijgt alle lof voor de vlotte medewerking. Maar hij kwam ook met een kritische vraag. In zo'n oranjegezind dorp als Sprang-Capelle moeten natuurlijk nog meer bomen staan die een troonswisseling markeren. Maar waar staat de Beatrixboom of Julianaboom of Wilhelminaboom?

Wie het weet mag het zeggen! Weet u het? Dan graag een telefoontje naar de secretaris van onze vereniging (tel. 312210) of een e-mailtje naar info@heemkundesprangcapelle.nl.

We zijn benieuwd en wethouder Van Groos krijgt dan zijn antwoord.

Rien Visser

De treurwilg bij het Capelse Veer

Op de plaats waar in de Tweede Wereldoorlog de Duitse troepen zich hadden verschanst tijdens de strijd om het Capelse Veer sneuvelden op één na alle wilgen die daar stonden. De laatst overgebleven monumentale wilg is hét symbool geworden van deze zware strijd, waarbij veel slachtoffers te betreuren vielen.

In juli 2009 hebben gespecialiseerde medewerkers van de buitendienst van de gemeente Waalwijk deze monumentale wilg aan de Veerweg gesnoeid.

Onderzoek bracht aan het licht dat de stam van deze boom aan één kant is ingerot, waardoor onderhoud nodig was om de treurwilg te behouden. Hierop is besloten om de wilg te 'kandelabereren'. Dit houdt in dat de boom in de vorm van een kandelaar is teruggesnoeid, zoals al eerder gebeurd is.

Naast het snoeiwerk voerde de buitendienst een extra actie uit om de monu-

mentale treurwilg te behouden voor toekomstige generaties. Tijdens het snoeien hebben de buitendienstmedewerkers drie stekken van de treurwilg meegenomen. Deze stekken worden intensief verzorgd op de gemeentewerf. Mocht er onverhoopt iets gebeuren met de monumentale treurwilg, dan zijn we er zo van verzekerd dat de boom behouden blijft voor volgende generaties.

Een paar weken geleden belde Nico de Rooij. De gemeentewerf van Waalwijk krijgt een andere locatie. Bij de plannen voor de verhuizing kwam hij de drie stekken van de treurwilg tegen. Ze waren al aardig gegroeid. Geweldig dat er na vier jaar nog mensen zijn die weet hebben van de betekenis van de drie stekken. En Nico had ook een vraag. Hij leidde de vraag voorzichtig in.

De treurwilg bij het Capelse Veer heeft natuurlijk niet het eeuwige leven. Er staan drie nazaten van de treurwilg klaar om hem te vervangen. *Is het misschien een idee om één of meerdere van die vier jaar oude stekken al te plaatsen bij het Capelse Veer? Hoe ouder dat ze worden, des te moeilijker verplaatsen wordt. Wil u daar eens over nadenken?*

Ik leg de vraag graag voor aan onze leden. Het Capelse Veer is historisch gezien een belangrijke plaats in ons dorp. Daarom moeten we zorgvuldig met eventuele veranderingen omgaan.

Wilt u op de vraag reageren? Stuur uw antwoord naar info@heemkundesprangcapelle.nl.

Rien Visser

Nieuwe aanwinst

Meestal komt hier dan een verhaal en foto van een voorwerp dat aan de heemkundevereniging geschonken wordt. Het gaat dan altijd om een voorwerp uit het verleden.

Maar deze keer gaat het om een supermodern voorwerp.

Bij de lezingen zijn er regelmatig klachten dat de spreker niet of slecht te verstaan is. Vooral is dat het geval bij een powerpointpresentatie. De spreker draait regelmatig zijn hoofd weg om ook naar de afbeeldingen te kijken. Hij draait dan van de microfoon vandaan. Gevolg slecht te verstaan.

Onze vereniging heeft nu zelf een headset gekocht. De resultaten heeft u al gemerkt als u de lezingen bezoekt. De spreker krijgt een microfoontje vast aan zijn hoofd. Hij kan nu vrij bewegen en het geluid leidt er niet onder.

Koos Nieuwenhuizen en zijn zoon John hebben zich daarvoor ingespannen. Zij zijn op zoek gegaan naar een passende oplossing en die is gevonden. Koos en vooral John hartelijk dank.

Rien Visser

Waar was dit en waar is dit?

Waar was dit?

Op de foto in 'Het Kustersluis' 6.4 staat een versiering aan de voorgevel van de gereformeerde kerk 'De Brug', Heistraat 4. Van de inzenders van een oplossing wil ik Anton van der Galiën apart even noemen. Niet omdat hij de prijs heeft gewonnen, die gaat naar Jan Korpershoek, maar vanwege zijn uitgebreide omschrijvingen. Hier volgt zijn oplossing.

'De naam van het getoonde detail is 'kraagsteen' en deze is in een muur of kolom bevestigd en steekt daar uit. De kraagsteen wordt gebruikt om een bovenliggend element van het bouwwerk te dragen: een boog, balk, kroonlijst of balkon. De kraagsteen heeft een dragende functie. In het geval van de kerk 'De Brug' wordt de dakconstructie ondersteund. In de Renaissance en Barok werd de kraagsteen ook wel console genoemd en is sindsdien vaak kruis- of spiraalvormig.

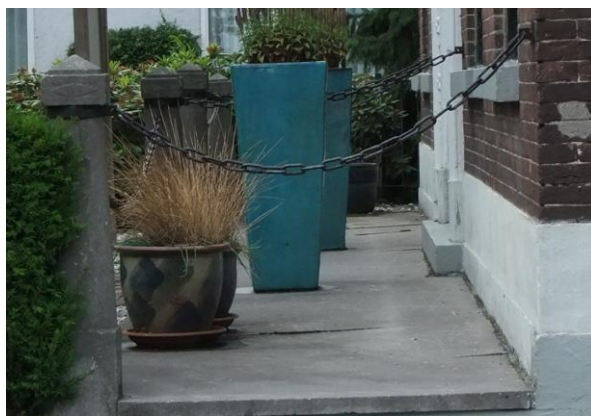
Naast de dragende functie wordt de kraagsteen vaak ook uitgebreid met een versiering. Een van de meest voorkomende is een hoofd of kop van een engel, mens, dier of fictief schepsel.

De kraagsteen bestaat uit drie delen die naar beneden toe smaller toelopen en samengehouden worden door een ring. Dit symboliseert de drie-enige God n.l. de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.'

Waar is dit?

Deze keer is de kern Sprang aan de beurt. Kijk eens goed naar de detailfoto rechts. Weet u bij welk monumentaal pand dit is?

Ik vroeg me af of het te gemakkelijk is. Maar je moet toch wel oog voor details hebben om dit op te merken. Graag heb ik een

heleboel inzenders. Doe eens een poging. U rijdt er o zo vaak langs, dus het is niet weg gestopt. Bel uw oplossing door naar de secretaris van onze vereniging Netty Waarts, tel. 312210 of stuur een mailtje naar info@heemkundesprangcapelle.nl.

Bij de inzending s.v.p. vermelden: oplossing puzzel 7.1. Onder de goede oplossingen wordt een fles wijn verloot.

Ad Wagemakers

Chauffeuse

‘Het Kustersluik’ wordt goed gelezen. Soms twijfel je wel eens als redactie: voor wie doe je dit allemaal? Maar dan word je weer beschaamd. Ik laat u een stukje uit een brief mee lezen.

*“Misschien is het volgende mooi om te plaatsen in het blad van de heemkunde ‘t Kustersluik’. **Altijd boeiend om te lezen; geweldig!**”* Kijk, dat doet een mens goed. Maar u bent natuurlijk nieuwsgierig naar wat er in ons blad geplaatst moet worden. Ook interessant. Kijk maar eens naar bijgaande foto en de bijbehorende omschrijving. *De foto laat een gebakken steen zien: lengte 22 cm, bij 12½ cm. Hij is 4 cm. dik met twee duims grootte gaten er in. Aan de voor- en achterzijde staat het woord ‘chauffeuse’ er in gebakken. De kleur is donkerbruin.*

Hij is gevonden bij graafwerkzaamheden in Waalwijk op ca. drie meter diepte.

Wie weet er meer over deze steen?

Graag een reactie naar info@heemkundesprangcapelle.nl.

Netty Waarts

Sprang 700

Nog even en dan barst het jubileumfeest in Sprang los. Het feest is gepland van 24 tot en met 29 juni.

Zo’n feest is altijd interessant voor heemkundeliefhebbers. Die komen aan hun trekken bij een lezing over ‘Sprang 700’ op 17 juni. En er komt een extra uitgave van ‘Bruggeske’ over de geschiedenis van Sprang. De redactie van ‘Bruggeske’, uitgebreid met een schrijversgroep, heeft weer prachtig werk geleverd.

Maar er is nog veel meer te doen En voor elk wat wils.

Wat dacht u van een heuse voetbalmarathon op het NEO-terrein. Bij die marathon speelt het getal 700 een voorname rol.

Het hele dorp wordt natuurlijk opgesierd door een echte officiële Sprangse vlag; voor 700 eurocentjes te koop.

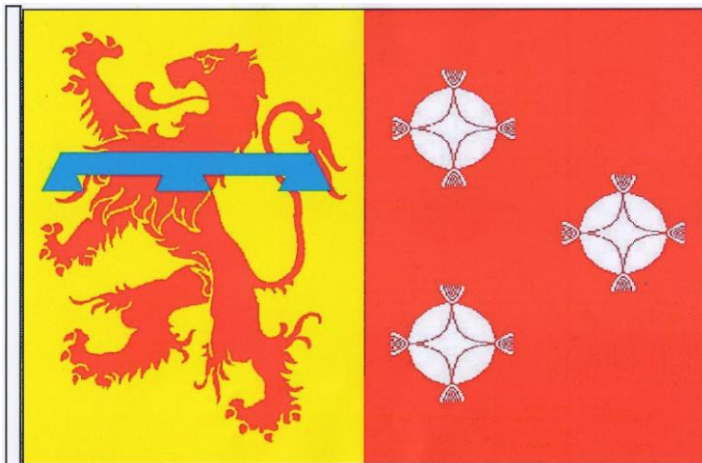
Er worden Sprangse verhalen nagespeeld door leden van de toneelvereniging. Koren zetten hun beste beentje voor en Marijke geeft een taptoe.

Weet u ook hoe vaak de Sprangse kerk geschilderd is? Mensen die een schilderij met de Sprangse kerk hebben, kunnen dat schilderij even uitlenen voor een tentoonstelling van schilderijen over die kerk. En nu we het over kunst hebben: er is een atelierroute langs de Sprangse kunstenaars.

En wat een activiteiten zijn er voor jongelui een klimwand en andere spannende attracties. Stoepkrijten en daarna met z’n allen op een springkussen.

Er gebeurt zoveel, te veel om op te noemen. Daarom kijk uit naar het programmaboekje dat half mei verschijnt.

Koos Nieuwenhuizen

Kijk regelmatig op de website van heemkundevereniging Sprang-Capelle
www.heemkundesprangcapelle.nl